پښتو متلونه یا د اولنو خبري

الف:

ـ ابا اوبو يو وړ ، ويل ابا څه کوې چه غاړي غرونه ئې يو وړه.
ـ ابا مه ګورئ ، خورجين ئې ګورئ.
ـ اتڼه وران سې چه امرالدين دي نارې کوي.
ـ اختر پټ مېږه نه دی.
ـ آخير عمر د خوارئ دی.
ـ ادب له بې ادبه زده کيږي.
ـ ادب له زخمه اخيستل کيږي.
ـ آدم خان دي په خيال ګوروان درغلی دی.
ـ ارزانه بې علته نه وي ګران بې حکمته.
ـ ارمان چي وروستی عقل لومړی وای.
ـ آره آره يوم پر غاړه.
ـ اړه په اړه خلاصيږي.
ـ ازمويلی څوک نه ازمويی.
ـ ازميښت اول په کال وتلين و ، اوس دم په دمه دی) . تلين دسالګرئ په معنی دی(
ـ آسان ئې نالول چونګوښو هم پښې پورته کړې.
ـ آسمان ليري ، ځمکه سخته.
ـ آسمان چي تيتيږي ، دومره نه اوريږي .
ـ آسمان چي وريځې ښوروي باران به وکي ، کونډه چي سترګي توروي مېړه به وکي.
ـ آس ششنی ، خر رايي ، عاتره نوري بلاوي وايي.
ـ آس که ټکنی دی ميدان لنډ دی.
ـ آس ئې و هغو ته ورکړ چي د تانګ د ترلونه وه .
ـ آس ئې په سوو ګټي ، مړونه ئې په خولو ګټي.
ـ آس دبله ، غمچينه د ځنګله چي دی ئې تيز نه کړي نو بې څوک تيزوي.
ـ اشه ښه ده که ګله ؟ مه يوه وينی مه بله.
ـ اشه اشه بابا اشه ، قاضي غلام غوندي مريی لرې.
ـ اصيل په ګدله کي ، کم اصل په ګزبره کي.

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ـ اصیل ته اشارت ، کم اصل ته لغت.
ـ اصیل خطا نه لري ، کم اصل وفا نه لري.
ـ اصیل خوري نه خاوري کیږي.
ـ اصیل کوتور ، کم اصل ځپرور .
ـ اصیل په جنډه کالو کي هم معلومیږي.
ـ اصیله ځان دي کچه کی ، چي پرتوګ دي الچه کی.
ـ اصیل نه ورکیږي.
ـ اصیل بې بها وي ، کم اصل بې بها وي.
ـ آغا کور نسته د بي بي څخه بېره نسته.
ـ الم نشرح هغه الم نشرح ده ، خوله د ملا عثمان غواړي.
ـ اګر و اګر سره ورته دي.
ـ امانت مځکه نه خیانتو ي.
ـ آموخته خور بلا خور.
ـ آموخته خور ښه دی که میراث خور ؟ ویل اموخته خور.
ـ امیر ئې ورکوي ، شېخ میر ئې نه ورکوي.
ـ انا مړه سول ـ تبه ئې وشلېده.
ـ انسان تابع د احسان دي .
ـ انسان تر کاڼي سخت تر ګل نازک دی.
ـ انسان نه دی ، هغه چي د حیوان څخه ګیله کوي.
ـ اوبو اخیستی زګ ته لاس اچوي.
ـ اوبه په ډانګ نه بېلیږي.
ـ اوبه چي تر سر تېري سي څه یو نیزه څه دوې.
ـ اوبه چي تر غاړ ي ورسیږي ، زوی تر پښو لاندي کیږي.
ـ اوبه په کمزوري ورخ ماتیږي.
ـ اوبه د سر دپاله خړیږي.
ـ اورته خپل او پردی یو دی .
ـ اوربشي څه په ځمکه کي څه په جوال کي ؟.
ـ اوربشي که سل منه دروپۍ شي ، دخره پکښي یو لپه ده.
ـ اور له خپلي لمني بلیږي.
ـ اور او اوبه نه سره یوځای کیږي.
ـ اور او پنبه نه سره یو ځای کیږي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

ـ اوړه په اوړه ، منت ئې پر څه ؟ .
ـ اوړه يو موټ نه لري ، تنور ئې پر بام جوړ کړی.
ـ اوړه ئې د ميچني ، ژامن ئې د چخني.
ـ اوړه ئې يو ټـ نشته شل ئې تنورنه دي .
ـ اوسپنه په اوسپنه ماتيږي ږ
ـ اوس دي ويښی کړې چي د ماشو پر وړ دي وخوړ.
ـ اوښان سره کارېدله ګېډړه هم ځغاسته چي بې پرسي ده.
ـ اوښان نه ژاړي بارونه ژاړي.
ـ اوښ په غلبېل نه دريږي.
٦٧ـ اوښ په خپلو متيازو کي ګوډيږي.
ـ اوښ په سر باری نه درنيږي.
ـ اوښ تر پله لاندي نه سي پوټېدلای.
ـ اوښ ته ئې ويل الغبندي وکه ، ده ويل په کمو لاسو.
ـ اوښه ، هر څه دي بې هوښه .
ـ اوښ ته ئې ويل! لوړ دي خوښ دي که ځوړ ؟ ده ويل دريم ئې هم بد دی چي ختې دي.
ـ اوښ ته ئې ويل لوبي وکه ، ده جړونګان له بېخه وکښه.
ـ اوښ ته ئې ويل دا مغزی دي ولي کوږ دی ؟ ده ويل کم ځای مي سم دی.
ـ اوښ دي اوسار کئ نو دي پلار کئ ـ اوښ چي ئې ننته کی نو ئې اور ته کی .
ـ اوښ چي لوي بار وړي خوارک ئې ځوز دی.
ـ اوګره په تلوار نه سړيږي.
ـ اوګره ځيني توې سوله ، ويل په نصيب مي نه وه.
ـ اول اتام پسې کلام.
ـ اول ځان پسې جهان.
ـ اول حق د ګاونډي دی.
ـ اول زده کړه ، بيا کوزده کړه.
ـ اول سلام پسې کلام.
ـ اول کوه احتياط ، اوستری مه کوه پسات.
ـ اول مړانه په سيالي وه ، اوس سپيتانه په سيالي ده.
ـ اول مي نه خوړی هزارسلاخي ، اوس دخوارپلاومحتاج يم . (هزارسلاخي

(c) ketabton.com: The Digital Library

يو ډول ډوډۍ ده چي وېشلې هم بولي(
ـ ايلچي ته نه بند شته نه زندان

ـ اوښ په بډه نه وهل کېږي .
ـ اختر څۀ پټ مېږۀ نه دی چي تېر به شي .
ـ اول ځان پسې جهان .
ـ اوبۀ په ډانګ نه بېلېږي.
ـ ازمویلی بیا مه ازمویه .
ـ اوښ لیدلی ، نه لیولی .
ـ انسان له ختا سره ملګری دی .
ـ اور ته خپل او پردی یو دی.
ـ اول زده کړه ،بیا کوزده کړه
ـ اوبۀ هم د لوښي پر مخ ښڅلې کېږي .
ـ اور ته راغلی د کور ښښتن شو.

ب:
ـ بابا حلاله ، پوخۍ مه حلاله.
ـ بابا دي خدای وبخښي مګر د سهار په لمانځه کي سُست و.
ـ بابا ګیلې کوي ، ادې پېرې کوي.
ـ پاچهان چي د اوګرې پېروی خوري وس ئې رسيږي.
ـ پاچهي پاچهانو لره ښايي ، لویي خدای (ج) لره.
ـ باران پر تېر اوسو ، خره ئې د لړمورې یو وړه.
ـ بارونه ئې تړل ، اوښانو ژړل.
ـ بار ئې په ښا نه شو وړای ، يو لرګی ئې بل پر کښيیود.
ـ باغ که باغوان لري ، چغال هم خدای لري.
ـ باغ که خراپوې ، الو پکښي ږده.
ـ باغ چي پوخ سي باغوان کوږ سي.
ـ بام ئې لوړ ، کور ېې ډګر.
ـ بخت چي کوته سي پاچهان ټکري خوري.
ـ بخت په ټنده دی نه په منډه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

- بد بانجڼ افت نه لري.
- بد په بلا اخته ښه دی.
- بد په سلام نه ورکيږي.
- بد تربور په بد ځای کي په کاريږي.
- بد مه راسره کوه ښه دي نه غواړمه.
- بد مه کوه بد به نه وينې!
- بده ماندينه تنګه موچنه ده.
- بدی چي نه کړای بدي چاري ، بدی به چا واژه پر لاري.
- برج دي تر اسمانه ، سپي دي له لوړي مري.
- برخي ټولي ازلي دي نه په زور نه په سيالي دي.
- برخي وېشه مړونه ګوره.
- بزه په خپل ښکر نه درنيږي.
- بشره د انسان خوی د شيطان.
- بلا بيده ښه وي نه ويښه.
- بلا د هغه پاخي، چي ئې ګړنګ په بربتو څاخي.
- بلا پر بلا واوښته . بلا يو څه لاندي واوښته.
- بل ته کوهي مه کينه ، چي خپله پکښي لوېږې.
- بلخه بې تميزه ، لالی راغی بې کميسه.
- بللي خور ولي.
- بل من چپه شو.
- بنده اريان خدای پر مهربان.
- بنده راسه د خدای خپل سه ، لکه پر ځان داسي پر بل سه.
- بنده چي داد کي نو بې ياد کي ، الله چي ياد کي نو بې ښاد کي.
- بنده ليري موښلولي ، مرګ لار ورته نيولې.
- بنده و خپل عمل.
- بنده وتړل بارونه ، خدای کوله خپل کارونه.
- بوچ د اختر خلاص دی.
- بې دولتي د نفغقه خيژي.
- بيده بل بيده نسي ويښولای.
- بې زحمته راحت نشته
- بېزاره دي له خيره يم ، سپي دي در ګرځوه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

- بیزی په بد راضي.
- بې ښځي سړی ښه دی نه په کور کي همېش جنګ.
- بیعقل ته ئې ویل چي ونه دي په کونه کي شنه سول ، ده ویل ښه دی تر سیوري لاندي بې ناست یم
- بې عقل دونه په بل نه کوي لکه په ځان.
- بې ګودره کي ګیډیړي ، خود بې سین وړي.
- بې ما دي شل نه کړه

- بې چرګه به هم سباشي .
- بازخانه له بازه نه خالي کېږي .
- بې عمله علم ،د بې مېوې ونې په څېر وي .
- بې قامه مقام نسته.
- بې وسي دؤسي نه ده .
- بخت یا پۀ کمځۍ دی یا پۀ کوټۍ .
- برج مې جوړاوۀ ، را څه کدانه سوه .
- بې زحمته راحت نسته.

پ:
- پاړوګر د مار د لاسه مري.
- پاک اوسه بې باک اوسه.
- پټه خوله د مرکې لیوه دی.
- پر اخند ښوروا ډیره ده.
- پخوا له پخوا سره ولاړ.
- پر پچه وخوت کشمیر ئې ولید.
- پر پوست سیکه نه وهل کیږي.
- پر خره یوه لپه اوربشي ډیري دي.
- پر خره سپور دی خر ئې ورک دی.
- پردی خر په شا زور ور دی.
- پردی اور تر واوري سوړ دی.
- پردی زوی نه زوی کیږي.
- پردی سپی په ډوډۍ خپل.

(c) ketabton.com: The Digital Library

- پردی کټ تر نيمو شپو وي.
- پردی جنګ نيم اختر دی.
- پردی غم تر واوري سوړ دی.
- پردۍ پڼه پر پښه معلومه ده.
- پردۍ ښځي نيمه خوا دي.
- پردۍ مور نه مور کيږي.
- پر سپي هډوکي ډير دي.
- پر سر دي مي زړوکی وي ، تر مخ دي زلمی وي.
- پر ښو تلوار پر بدو تأمل.
- پر غوولي کس سندري وايي.
- پر کورنګ نيمن دانه ډيره ده.
- پر کور خواري خوړلي ښه دي ، نه د هنجي کُرت او غوړي.
- پر ګازره نه يم پر خرپ ئې يم.
- پر لخه خبټه ئې ملا ترلې ده.
- پر لوړه وخيژه څار وکړه ، خلک چي کړي هغه کار وکړه.
- پر ملا ئې لمبول دي بخښنه ئې پر خدای ده.
- پر نور څه انا نه سوم ، پر خوشاو زه انا يم.
- پر هغه د يخدای ميلمه که چي مېلمه ئې نه وي ليدلی.
- پر يوه باندي چي دوه شي ، ړنا ورځ ورباندي شپه شي.
- پړ مي که ، مړ مي که.
- پړ هم يوه وراشه لري.
- پزپرېکړي که شرم درلودای ، د چړې نوم به ئې نه اخيست.
- پسرلی دی ځان اګا ه که ، ځان ته ژړه غوا پيدا که.
- پيشي به د اوړو جوړه کړم ، ميو به څوک کوي.
- پيشي ته دي خدای وزر نه ورکوي ، کې ور کۍ نو د چغوکو تخم به وباسي
.
- پښتون نه دی چي د نوک جواب سوک ورنه کړي.
- پښتون له غيرته ځان اور ته اچوي.
- پښو پښو ارمان کاږۍ غالۍ ده.
- پښې هلته ځي چي زړه ځي ،
- پک تر پک پوري ، نو نه چي ماغزه ئې ښکاره وي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

- پک نه پر سر تار لري، نه په غوړو کار لري.
- پکه نه سر لري نه ئې په چا اویي.
- پکي سر په خیال کی ، چي مېړه ئې شاباز خان دی.
- پلار دي سپرو مړ کړ که پلو ؟ ول څه ئې کوم زما د ښې ووت که سپرو مړ کړ که پلو.
- پنډ ئې مه ګوره، ایمان ئې ګوره.
- پنځه ګوتي سره یو نه دي.
- پنځه ګوتي په خوله نه ننوزي.
- پور پر غاړه ، مېړ‍ه مرداره.
- پور د بدو برخه ده.
- پور چي تر سلو تېر شو ، وچه مه خوره.
- پوره ! ورک دي کړه دوه کوره.
- پوه سړی تر خپلي کمبلي پښې نه تېروي.
- په اوبو څوک نه چاغیږي.
- په بازیو کي تل بنګړي ماتیږي.
- په باغ کي الو غیم ، په کلي کي بلرغو.
- په بدلو څوک نه لویږي.
- په بل وطن کي د ښو کښت کوه تېرېږه.
- په پردي کور کي سل مېلمانه هیڅ نه دي.
- په پردي پرتاګه ځان نه پوتیږي.
- په پردې وطن کي .... واچواه ترې تېر شه.
- په تیاره کي خپل سپوری هم نه ښکاریږي.
- په تېر پسي ترتاب نسته.
- په تېرو اوبو پسي چا کره ((یوم)) نه وي وړی.
- په ټول بابړ یو لوړ.
- په جار جار دي مي ښه نسته ، ګېډه مي مړه که.
- په جنګ کي یو ګام د سلو کالو لاره ده.
- په ځنګله ئې و زېږوه ، په بازار کي ئې لوی که.
- په څاڅکي څاڅکي ډنډ جوړیږي.
- په خپلو خپل ، په پردو پردی.
- په خپله کوځه کي سپی هم زمری وي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

- په خره ئې وس نه رسيده پر پالانه ئې راواچول.
- په خندا پسې ژړا ده ، په ژړا پسې خندا ده.
- په خواره ځمکه کې هر واښه شين کيږي.
- په خوله خوږ ، په کونه کوږ.
- په خوله لااله ، په زړه غلا.
- په دوبې چېرې وې چې په ژمي سپورې کوې.
- په دنيا باور مه کوه ، ګاهي لوږ ده ګاهي ځوږ.
- په درنو درونږ په سپکو سپک.
- په ډيرى کې خوره ، په لږ کې وېشه.
- په ډيرو ليوني خوشحاله د ي.
- په رنګ ښايسته ، په عمل خواره خسته.
- په ږنديانو کې چيک اغا دى.
- په زحمت پسې راحت دى.
- په زهيرو زړو ګوتې مه واهه .
- په ژرنده کې دې شپه شه د زوم کره دې مه شه.
- په سات کې تل خوابدې پېښيږي.
- په سپکو سپکتيا ، په درنو ددروند تيا.
- په سپين سر ، مزل پر سر.
- په سپې زوى ، تل پلار ښکنځلى وي.
- په سترې مشي د چا څه شي ، زړه ئې ښه سي.
- په سترګو ګورې ، په زوى لوړي.
- په سرو کې توپير دى ، څوک لعل دى څوک کوټ کانى.
- په سلو وهلى ښه دى ، نه په يوه پېر.
- په شلومبو که چاغېدلاى ، غړکه به چاغه سوې واى.
- په شيدو سوى مستې پوکې.
- په شمله دې شوم غلطه ، کور ته چې دې راغلم يوه اوښه بله کته.
- په ښادې دې ښاده نه شوم ، په غم دې تور تلبه وسو م.
- په ښه پردې خپليږي ، ابراهيم د بدو چارې کړې خپل ئې پردې کړل.
- په غرمو ئې وګټه ږ په سيورې ئې وخوره.
- په غرمه کې اور بليږي . سورنا چې ورته رقصيږي.
- په غم پسې ښادې ده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

- په غمو کې د انا غم غیم.
- په غوجل کې چې یوه ومېږله ، رنګ ئې د ټولو بد کړ.
- په کام پسې ناکام دی .
- په کډوۀ کې ئې ډبره اچولې ده.
- په کولمو کی ئې خواړه وچ ، خبرې د غورمچ . (الغوچ(
- په کور کې یو ټک دارو نه لري ، پر ځان ئې نوم غمباره ایښی دی.
- په کور کې نه کوک نه پیاز ، اروړی د وازګو.
- په ګرځېدو نه مري ، په کښېنستو مري.
- په ګورم کې ئې غوا نه درلوده ، د ګوروان سر ئې مات کړ.
- په ګوړه ویلو سره خوله نه خوږیږي.
- په ګوښه کې هم ځوانان شته.
- په ګېډه کې فرزند ، نوم ئې ارجمند.
- په ګېډه مې شوتل دي ، په ملا مې توره سپر دي.
- په لنګو مېږو کې ازان وکی.
- په ما او تا چې روږ دی ، که سل واره نر سونه مو پریږدی.
- په مځکه کې سیوری نه لري ، په اسمان کې ستوری.
- په ناسته غُمبر نه کیږي.
- په نن پسې سبا سته.
- په وهلو څوک نه سمیږي.
- په هر شي کې ښه او بد شته.
- په هغه دې خدای مه واهه چې وهل ئې نه وي کړي.
- په هغه ویاله کې چې اوبه تللې وي بیا به راسي.
- په هندوستان کې ئې ګټې ، په جوره ګلي ئې بایلي.
- په هر غار ګوتې مه منډه ، پسات به در وسي.
- په یوه استنجاء لمونځ نه کیږي.
- په یوه چپلاخه د سلو مخ خوږیږي.
- په یوه ګل نه پسرلی کیږي .
- په یوه ځین کې دوه کسه نه ځائیږي.
- په یوه لاس کې دوه هندوانې نه اخستل کیږي.
- په یوه موزه کې دوې پښې نه ځائیږي.
- په یوه ودانه ، په دوهم ببرانه ، په دریم ډګ ډګنی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

- پیاز دي وي په نیاز دي وي .
- پیا څه کوم ، نیاز ئې څه کوم.
- پېټ نسته ، شرم وغره ته ختلی دی .
- پېري ته غزنی څه دی.
- پیر که خس وي ، د مُرید بس وي.
- پیر نه الوزي مُرید ئې الوزي.
- پیل که مړ سي ، یو زنګون اوبه ئې لا په نس کي دي.
- پیل چي ژوندی وی یو لک دی ، چي مړ سي دوه لکه دی.
- پیل تلی ، تلی پر پکی ودرېدی

- پر اوښ به سپور یې سپی به دې وخوري .
- پهٔ یوهٔ ګل نه پسرلی کیږي .
- پهٔ جنګ کلي نه کیږي .
- پښه خپله پڼه پېژني.
- پهٔ شرم دې هغه وشرمېږي ، چې پرې پوهېږي .
- پښې له برېستنې سره سمې غزوه .
- پور چې ځنډنی شي ،خوردنی شي.
- پهٔ یوه پڼه کې دوه پښې نه ځاییږي .
- پړ مې کړه ، مړ مې کړه .
- پهٔ شیدو سوی ، مستو ته ورپوکي .
- پلټونکی پیداکوونکی دی.
- پیاز دې وي ، پهٔ نیازدې وي .
- پهٔ حلوا،حلوا ویلو خلهٔ نه خوږېږي .
- پر ملایي لمبول دي ، ښنل یې پر خدای دي.
- پلار ګټلې پر زوی اسانه دي .
- پردی کټ تر نیمې شپې وي .
- پهٔ پښتو کې به پښتی ماتوې .
- پهٔ منده نه . پهٔ ټنده ده.
- پټکی چې له سره ولوېږي ، او پر ورو تم شي هم نه دی لوېدلی .
- پهٔ خنزیرانو کې هغه ښهٔ لا کوم وي ؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

ـ پۀ تیارۀ کې هرڅوک ډارېږي ، څوک نارې وهي ،څوک يې نه !
ـ پز پرې کړي که شرم لرلای ، دچړې نوم به يې نه اخيست.

ت:
ـ تارو وخوړه کهی ، که ئې دا کهی په زړه وه بيا به نه څي په غدی.
ـ تارو يو مرغه دی ، چي چا ونيو د هغه دی.
ـ تازيان چي هوسۍ وهي د هغو خولې توري وي.
ـ تازي چي تر تازي پاته شو لکۍ ئې غوټه پرې که.
ـ تر اوبو د مخه ګاولي مه کاږه.
ـ تر باغ ئې موری لو ده.
ـ تربور ته بې وروره مه سې ، ورور ته بې زويه ، پلار ته بې موره.
ـ تر بېکاري ، بېګاري ښه ده.
ـ تر بې عقل خپل ، هوښيار دښمن ښه دی.
ـ تر بېکاره کښېنستل لور زېږول ښه دي.
ـ تر پردي زوی خپله لور ښه ده.
ـ تر پښو لاندي مځکه مه ګوره ، ليري واټن ګوره.
ـ تر تياره برخه مه تېرېږه.
ـ تر خوښ نس را پيښ.
ـ تر خوړلي لا اميد ښه دی.
ـ تر دې ئې تېر ، هغه نور ئې ستا ګنډهير.
ـ تر رمې ئې سپي ډېر دي.
ـ تر زرين پوښه پياده ، د غوايي سپور ښه دی.
ـ تر سړه ګټه ترت تاوان ښه دی ږ
ـ تر کورني سړي ، ګښته خر ښه دی.
ـ تر شير ئې په ښوروا خوشحاله دی.
ـ تر مز ئې شکردانه ډيره ده.
ـ تر مړه زمري ، ژوندی ګېډړ ښه دی.
ـ تر مور او پلار خوږې ، راکښېنه که ورجي غوښي خورې . (مراد د مخاطب ښځه ماندينه ده(
ـ تر ناپوه دوست ، هوښيار دوښمن ښه دی.
ـ تر نکه ئې وپوهېدې؟ ډير دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

- تر ورخ چي اوبه تېري شي ، بېرته نه را ګرځي.
- ترور نيمه مور.
- تروری تروری ، مور به سره جوړ سو ستا ئې پاته مخ توری .
- تر وېش ئې په چور خوشحاله دي.
- ترياکي دوه په ايکي.
- تر يوې خرما دوې وڅکي ښې دي.
- ترهېدلی خو ترهېدلی دی ، نو ښه پسي چغي که.
- تږی په خوب اوبه ويني.
- تږی سپی ئې پر کور نه اوبيږي.
- تشه لاسه دښمن مي ته ئې.
- تښتي له سېرلي ، غول کړي په زمري.
- توبه د مړو خالي ده . (توبه ، د يو علاقې نوم دی د قندهار په جنوبي سرحد کي(
- توپکه مه د ي خوله سه ، مه دي کونه.
- تو ، په شونډانو کيږي.
- توتکۍ وای بې ازاره ده ، ويل د ځمکي د چنجيانو وپوښته.
- تور په توره شپه اخله ، چي سور وينې سين مه اخله . (مراد ځيني غوا يا غوايی دی دا د بزګرو متل دی(
- تور د تور دی ، ژير د نجنو دی.
- تور سپی د اوزګړي په بيه خرڅيږي.
- توره کښلې ، کونه کښلې.
- توره په اصيل والي غوڅه کوي.
- توري نور ځوانان وهي ،منصب سدو وخوړی.
- توري چرګي سپيني هګۍ اچوي.
- توزنه هيله د خدای د کرمه وتلی ده.
- توکل نر دی ړ اندېښنه ښځه.
- توکلي ناړي خولې ته بېرته نه اخيستل کيږي.
- ته څه سخندر سخندر لرې ، چه نه اورې نارې.
- ته ښه سړی ئې د پلار دي دامانه کړی.
- ته کښنته سه ، آس ماته راکه.
۷- ته مي بزې واهه ، زه به دي روژې واهم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ـ ته هم اسيوان زه هم اسيوان ، ته واماته واغزل ووايه.
ـ تبغ په جوهر خوارک کوي

ـ توکلې نارې بېرته نه اخيستې کېږي .
ـ تماشبين د ننښې منځ وولي .
ـ تور بانجان بلا نه وهي .
ـ تر چاړهٔ لاندې هم ساه سته.
ـ تر ورخ تېرې اوبهٔ بېرته نه راګرځي .
ـ تيږهٔ راځي ،راځي دخوار پر سر لګيږي .
ـ تهٔ زما دارو ، او زهٔ ستا دارو!
ـ تر بې عقله دوست هوښيار دښمن ښهٔ دی .
ـ تورهٔ وکړه ، توره پخپله چغې وهي !
ـ تربور مړ کړه ، لمر ته يي مه اچوه .
ـ تربور مړ ګڼه ،پر يې مه ګڼه .
ـ تقدير پهٔ تدبير نه بدليږي .
ـ تر وزګار بېګار ښهٔ دی .
ـ تر وژلي ورور پرې ايښې ګومل ښه ده.

ټ:
ـ ټر ټر دادي خاني ده ، خوراک دي نالبکی ده ، ستاګوز ته ارباني ده .(ګوز څه مراد کبر او لوی خبري دي(
ـ ټمبه ته يو باد هم غنيمت دی.

ج:
ـ جار دي سم ګوته دروړم.
ـ جار دي سم روپۍ ، چي هم سپر ئې هم ګدۍ.
ـ جت مي تک تور ، نه ئې عيب سته نه پيغور.
ـ جع پر غاړه او جغ غواړه.
ـ جفا مرګی ښه ده ، نه بې اتفاقي.
ـ جنګ په وسله ، ننګ په غله.
ـ جنګ پر خاوره ښه دی ، نه پر شېديارهٔ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

- جنګ پر شيدياره ښه دی ، نه پر خاره.
- جنګ جنګي کوي ، ننګ ننګي.
- جنګ چي نه کوې ډېره لو اخله.
- جنګ سوړ سو ، ميړی تود شو.
- جولا سوی نه ئې ، بيا نېچې غلا کوې.

ځ:
- ځيراغ چي ئې په کور کي لګيږي و صحرا ته څه حاجت دی.
- ځمڅه په ځان غره سوه ، چي په دې اوګړه سړه سوه.
- ځنګه وي هغه سياه بخته ، چي ځلويښت ورځي نه وي نيک بخته.
- ځوری څه په ځنګ څه په نس.
- ځوک چي لاس درپوري بند کي مه ئې غوڅه وه.
- چوک چي بيده وي ، مېښه به ئې نرګټی زېږوي.
- ځوک مه واهه په ګوته ، تابه نه ولي په لوټه.
- ځوک وائې چي زما د غړيکي خوند بد دی.
- ځوک وائې څه وخورم ، ځوک وائې په چائې وخورم.
- ځونه چي خرګی ، هغو نه ئې بارګی.
- ځو ئې ونه شاربې کوچي نه کوي.
- څه توره تېره وه ، چه انا ورسته وه.
- څه خوره ، چه پرېږده.
- څه چي په کټو کي وه ، هغه په ځمڅۍ کي ښکاري.
- څه دي کول ،چي پلار او نيکه دي کول.
- څه راوړه ، څه به يوسې.
- څه زه بد وم ، څه دښمنانو لاس راپسي تکوهل.
- څه ژرنده پڅه وه ، څه غنم لانده وه.
- څه لاس تر مينځ ، څه غر.
- څې کوې ، چي نې کوې

- ځلاکه مرغۍ پۀ غبرګو پښو نښلي .
- څۀ چي کرې هغه به ريبې .
- څۀ غنم لاندۀ وو څۀ ژرنده پڅه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځ :
- ځان دي وخوری نوکری ، چي په لړ و ډیر لری.
- ځان ته ښه وائې ښه نه کړي ، داځه وائې دا څه کړي.
- ځانه ! خپله ځانه. !
- ځنګل چي اور اخلي ړ وچ او لانده ګرد ه اور اخلي.
- ځوان پر غړي زوړ پر لري

- ځان ساتلی ښهٔ دی ، دښمن وژلی ښهٔ دی.
- ځمکه هغه سوځي چې اور پرې بلېږي.

ح:
- حیادار حیا کوله ، بې حیا ویل زما څه بېریږي.
- حال منصور وایه چي سر ئې په دار شو .

چ :
- چا په کلي کي نه پریښو، ده ویل اس مو د ملک کره وتړی.
- چا په ورا کي نه پرښو . ده ویل د مخ اوښ زما دی.
- چاپه قافله کي نه پریښو، ده ویل د مخ اوښ زما دی .
- چاړه چي د سرو زرو سي ، څو ئې په نس کي نه و هي.
- چا مونده ، ما مونده.
- چرت ئې واهه خورجین ئې بایلو.
- چرسي زوی نه زوی ، تاریاکي دوه په ایکي.
- چرګ په تالې کي ګوره .
- چرګ دی یم حلالوه مي مه.
- چرګ پر ډیران مه ګور ه ، پر کاسه ئې ګوره.
- چرګ چي غټیږ ي ، کونه ئې تنګیږي.
- چرګ چي ځوان شي پر بام ورو ورو ځي.
- چرګ پر پردیو غوړو مست وي .
- چرګه مي ناجوړه ده بهانه مي ورته جوړه دي.
- چرګه چي ببره شي ، دا هم بد جناور نه دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

- چرګ د مالګي په څکلو څه پوهیږي.
- چغال ته الو نه رسیده ویل دا تروه دي ، چغال پر نعمت شکر کښنه چرګ ئې د خولې ووت.
- چه اړ سې ، و خره ته وای بابا.
- چي اوبه وي تېمم ته څه حاجت دی ؟.
- چي اوسې په خوی به د هغو سې .
- چي بابا ژوندی و ، د ادې په لاس کودی وو.
- چي بابا ژوندی و ، هلته ادې ادې وه ؟.
- چي ایمان وي مرګ څه دی.
- چي باد نه وي ونې نه ښوري.
- چي باجوړ دي نه وي خوړلی ، بد مه پر وایه.
- چي باد وي د پاسه ، باران ئې سم دلاسه.
- چي باد ئې وي د کښې ، وريځې ځغلي لکه بزې.
- چي بابړ ئې زما په کتاب پړ ئې.
- چي بخت ئې تور سي دښمن ئې د پلار کور سي.
- چي بد ګرځي ، بد په پرزي.
- چي بد کوي ، بد به مومي.
- چي بد غواړي ، پر بدو به واوړي.
- چي بې ملو ځي ، تور ما بې پر اوږو ځي.
- چي فال ګورم ښه راځي ، چي یار ګورم نه راځي.
- چي درانه بارونه وړي ، خوراک ئې ځوز دی.
- چي اومه کاکونه خوري ، خوراک ئې ګوز دی.
- چي پردئ لور ته ئې طمع سي ، یو من غوښه ئې کمه سي.
- چي پر لوړه ګرځي ، پر ژوره پرزي.
- چي پر کوي منډک دي ، یووې ، نودی په غووې.
- چي پلار ئې وز نه وي ویشتلی ، مور ئې غوز نه وي ویشتلی.
- چي پوڅی خورې ، متار به سهی.
- چي په جنګ کي .... غوړي ، نوم ئې سدو دی.
- چي په ځان کي ویني ، په جهان کي ویني.
- چي په پټه وي ، په ښکاره لنګیږي.
- چي په ناز لویږي ، په زیار زړیږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

- چي په خره دي کار نه وي ، اشه مه ورته وايه.
- چي په خپله ئې وخورې غول به سي ، چي بل ته ئې ورکې گل به سي.
- چي په مرگ ئې ونيسې ، په تبه به راضي شي.
- چي مېلمه ئې سوړسک خوري ، کوربه به څه خوري ؟.
- چي په ډېر ئې واخلې ، په لږ ئې مه خرڅوه.
- چي په ډله کي دوست نه وي ، مه پکښي کښېنه.
- چي په ډېر حرص ئې غواړي ، هغه کم خوري.
- چي په زور ورسره نه وي برابر، د هغو د څنگه نه کښېني زړه ور.
- چي په کور کي غوړي مومي ، ليونی به غرو ته درومي .
- چي په نيمه شپه بېدار ئې ، که غل ئې زما يار ئې.
- چي پيلان کوي ، پيلخانې به هم کوي.
- چي پيلان لرې ، دروازه به لوړ ي ايږدې.
- چي تا وکړل ، ما وريېل.
- چي تر ملکه دي کړه ، نو دي ورکه کړه.
- چي ته راځې له هلکه ، زه په څلور مړونه وکم.
- چي تيار وي ، هغه يار وي.
- چي تېرسو ، هغه هېر سو.
- چي چرگ نه و ، آذان چا کاوه.
- چي چنگښي وای کور_ نرکی وای مقر.
- چي چنگښي وای غار ، ترکی وای کندهار.
- چي څوک دي ونه پوښتي مه گډيږه.
- چي څه درپوري وينم ، گوړي غوندي دي وينم، چي څه نه درپوري وينم ، هرگز دي نه وينم.
- چي ځوان وم د هري چټي يار وم ، چي زوړ سوم د خواري خواري پروړ سوم.
- چي حيا مي ځني نسي څه بلا مي ورته نسي.
- چي حج حج لرې ، يوخت به حاجي سې.
- چي خان ئې په ياران ئې ، چي ياران نه وي توري خاوري د بيابان ئې.
- چي خاوند ئې لېټۍ خوري د سپو بې څه احوال وي ؟ .
- چي خبر سي بې اثر ، ترينه پټه خوله بهتر.
- چي خدای ئې ورکوي ، پټل ئې يار دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

- چي خدای کوي ، هغه به وسي.
- چي خر نه لري ، خر نه ارزي.
- چي د اختر کالي دي دادي ، د لو دا به دي کم وي ؟.
- چي د هلکه وفا غواړې ، لکه د خره چي کیمیا غواړی.
- چي د بنګو بټل زدوئی ، اخیر به بنګي سي.
- چي د بل مور بوره وي ، ستا به هم بوره کي.
- چي د جان سي تر سر تېره ، خدای دي نه کي دا نا بوده دنیا ډېره.
- چي د ګېډري په جنګ وزې ، تایه د زمري نیسه.
- چي د ملا غواړی ، خدای دې نغاړی ، چي و ملا ورکي خدای دي ورکي .
- چي در ئې نه کړم ، ازار دي پر څه کړم ؟.
- چي درومې څه به مومې.
- چي دود نه وي هلته سود نه وي.
- چي د ړندو پر کوڅه راسې ، پر یوه سترګه لاس ایږده.
- چي دي نه وي دردمونده . در به نسي پر تنګسه:
- چي ډب نه و یادب نه وي.
- چي ډول دي وي په څنګ ، دوهلو دي څه ننګ.
- چي ډیر وایي . لږ خیژي.
- چي ډیری سي ، مرداری سي.
- چي راځي د بل د کوره ، پرتابه شپه سي تکه توره.
- چي زر وي . زاری د کمه ده ؟.
- چي زړه خوږیږي ، له ړندو سترګو هم اوښکي راځي.
- چي زما پر مینه نه وي ، هغه واړه ښه سړي وي.
- چي زما په ډوډۍ مست سي ، هغه زما دمور مېړه سي.
- چي زما سره ځي ، تل به توري وڅکي خوري.
- چي زیار کاږي ، ګټي د هغو دي.
- چي ژرنده ئې ګرځي ، بلا ئې پرځي.
- چي ژوندی وم ښه مي غواړه ، چي مړ سوم مه راپسي ژاړه.
- چي سپی د دنیا نه سي ، ددنیا خاوند به نه سي.
- چي ستا د کوره راځي ، په غلبیل کي دي راځي.
- چي سترګی نه سی ، موږ به نه سی.
- چي سر وي خولۍ ډیري دي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

- چي سر دي نه خوږيږي داغ مه پرایږده.
- چي سره ونه مېږۍ ، سره به ونه ګټې.
- چي سوی تر پلو ده ، تازي ته غول ورغله.
- چي شپه ئې ترمينځ وي د هغي ببلا مه بېرېږه.
- چي شل ګله ورکې ، درې ګله ورنه کې ، ګل بې نه کې . (ددې څخه مطب ښځه ده(
- چي ښه هلته دي شپه .
- چي طلب ئې کوې پرېپښ به سې.
- چي عقل نه لري ، پر کور بې تل غم وي.
- چي علي درسره مل وي خطر نسته.
- چي غل نه ئې د پاچا مه بېرېږه.
- چي غل نه تښتي ، مل دي وتښتي.
- چي غواړې ئې ، پروا بې وړې.
- چي غوټه په لاس خلاصيږي ، حاجت غاښ ته نشته.
- چي غورځي هغه پرزي.
- چي کوچنی وي پر پښو ځي ، چي لوی سي پر اوږو ځي.
- چي کوچنی ونه ژاړي ، مور تی نه ورکوي.
- چي کرې هغه به رېبې.
- چي کلی په نامه لري ، يو خوی تر نور ښه لري.
- چي کور پر غره لري ، هم نوي هم زاړه لري.
- چي ګړنګ مي خښېده ، چي خدای راکړي ستا ئې څه ؟.
- چي لرى دى لرى ئې ، لړى دى لړى ئې.
- چي لږ خوري هغه تل خوري ، چي ډيره خوري هغه ګنډير خوري.
- چي لو کونه وينې ځني ځغله.
- چي لوی غاپي ، کوچنی تراپي.
- چي له مازيږي ، بلا زيږي.
- چي له خدايه پټه نوي ، د بندګانو ئې ولي پټوې.
- چي د ياره وائې ، دځانه وايي.
- چي مربی لری ، مربا خوره.
- چي مړونه وي هلته کورنه وي.
- چي مړ سو هغه پړ سو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

- چي مشر ئې ساوڼ وي ، لښكر ئې ګوزاوڼ وي.
- چي مشر ئې وي سپی ، د كشر ئې څه كمی.
- چي مشر ئې غمبر وي ، اختر بې ماذيګر وي.
- چي ملا وائې هغه كوه ، چي ملا كوي هغه مه كو ه.
- چي مور دي نه وي په پلرګنی ، ورې ولي ځې ليونۍ.
- چي مور لري ادكه ، په صفت به ئې واده كه.
- چي مور ئې بتياري وي ، زوی ئې نه فتح خان كيږي.
- چي مور مړه سي ، پلار پلندر سي.
- چي مېښه زهيره وي ، كټې ئې واهه.
- چي نغده دي وليدل څنګه دي وخندل.
- چي نه كوي حبيب ، څه به وكي خوار طبيب.
- چي نه كار په هغه دي څه كار ؟.
- چي نه دي وي د موره داسي مه وايه چي وروره.
- چي نه خوری د باغه ، غم به ئې پر څه خوری غرمساغه.
- چي نسې تلای وابه دي خلم ، چي نه ځې څه دروكم.
- چي نه دي وي له ملا ، داسي مه وايه اغا.
- چي نه لري هلک ، هغه كور دتبغ لايق.
- چي نه لري سړ ي، نه دي كورت خوري نه غوړي.
- چي نه غواړم ، هغه مه راپيښوې.
- چي نه لرې پنګه ، مه كښېنه د چا د څنګه.
- چي نه مرم لابه واورم.
- چي نه دي وي د پښته ، دهغو كسانو تښته.
- چي نه پوهيږي د هغه دوې برخي.
- چي چي نواله خوري جاناز به وهي.
- چي نه منې د يار پندونه ، لاس به نسې پر سرونه.
- چي نه ځيني خلاصيږې ، بړ بړ پر ورځه.
- چي نوای د خدای زرونه ، د هر چا پس وه خپل كورنه.
- چي واورې وايه ، چي ووينې مه وايه.
- چي وخت د ښكار سي تازي ، اسهال سي.
- چي وخت د ختمې سي ، د يتيم پزه ويني سي.
- چي وخورې د نر لغته ، داسي به كښېنې لكه اورته.

(c) ketabton.com: The Digital Library

- چي ودي نه پوښتي ، مه ګډيږه.
- چي ورور ئې نه کې ، پر .... به ئې نه کې.
- چي ولاړ سې تر بلخه ، درسره ده خپله برخه.
- چي وويشت نه سي ، خبر به نه سي.
- چي وې غواړي په خوله ، نو خورې به ئې په څه ؟.
- چي هوږه ونه خوري د خولې ئې بوی نه ځي.
- چي هوس دی ، دغونه بس دی.
- چي يو لور ئې تر ملا وي ، مې ځني رغوه.
- چي ئې ياد کړې په وړکتوب ، هېربې نکړې په زوړ توب.
- چي يو واهم ، بل په رنګيږي.
- چي ئې زده کړې پر پېکی ، هير بې نه کړی پرنګښی.
- چي زده د کميس غاړه ، هغه ئې خوري په لکه غاړه.
- چي ئې زده د کميسه غاړه ، هغه بيا کله شړلې ولاړه.
- چونه انا راوبولی ، چي سر ئې په کټو کي پرې کي.
- چيري دي واهم ، چيري دي باسي.
- چيري هېڅو ، چيري ګېڅو ، راځه چي سره ځو.
- چيري ...... ، چيري څنګل.
- چيري چي ډنګ سي ، د ابې کودی تر څنګ سي.
- چيري کلاله ګوره ، خو خپله سياله ګوره

- چې چېرې ښه ،هورې شپه .
- چې مړ شي ، هغه پړ شي .
- چې زوړ شي ، څهٔ ترې جوړشي .
- چې درومې ،څهٔ به مومې .
- چې ښار وران شي شادوګان هم پهٔ کې لوټې وولي .
- چې مدعي له کوره نهٔ وي ، خونه يي توره نهٔ وي .
- چې اوسې پهٔ خوی به د هغو سې .
- چې نهٔ وي آدم خان ،تل به يي مري اوښان .
- چې څنګه مخ ،هماغسې څپېړه.
- چې عقل يې کم ورکړ ، تل يې غم ورکړ .
- چاړهٔ که دز رو شي هم پهٔ نس نه چوخيږي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

- چې ځې ،ځې ابازو له به راځې.
- چونګښه له ماره سره تله ، پۀ منځ دوه ځایه سوه .
- چې چېرې ډب وي ،هورې ادب وي .
- چې راشي قضا ړندې شي بینا.
- چې یارانه پۀ شفتالو شوه ، نو بیا ګرانه ده .
- چرګ دې یم خو حلالوې به مې نه .
- چې پۀ ما پسې سپره سې ، بیا زما پۀ وینو سره سې!
- چې خوب درشي بالښت نه غواړي ،چې زړۀ مئین شي ښایست نه غواړي!

خ:
- خانده خانده ، ښه کور دي اوډلی دی.
- خان صاحب ! یو تار ورېښم نه خوړ ، لس زره روپۍ ئې وخوړلې.
- خاوره د خُسر د ګوره اخیستل کیږي.
- خبر د خدای لپاره ، لوړ د وروور له پاره.
- خبره تر خبري پوري یادیږي .
- خبري کي افغاني کوي ، نې پلار نه ېې ادې کوي.
- خبري زده که بیا ئې وکه.
- خبري ډیري ، سر ئې یو.
- خبري ښې کوې . لکۍ ئې کږې کوې.
- خپل سر په خپله نه خریل کیږي.
- خپل عمل د لاري مل.
- خپل عیب د اوږو مېنځ دی.
- خپل که دي مړ کي ، ولمر ته دي نه غورځوي.
- خپل کور ، یا خپل ګور.
- خپل پر تنګسه په کار دی.
- خپل دا په نس ، دبل دا په وس.
- خپل بدي وژړوي ، پردی به دي وخندوي.
- خپل به ازار سي بېزاره کیږي نه.
- خپل دا مي خپله کې ، که د بل دامي هم خپله کې.
- خپل ځان د ي ساته ، بل ته مه وایه چي غله.
- خپل مال تر سترګو لاندي ښه دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ـ خپل وطنه ، ګل وطنه.
ـ خپل خپل ، پردی په ډېرو نارو خپل.
ـ خپل خپل وپېژنه ، پردی پردی.
ـ خپله خوله هم کلا ده ، هم بلا.
ـ خپله پښه ، خپله پڼه پېژني.
ـ خپله خوله په بل نه وچیږي.
ـ خدای د کراری مل دی.
ـ خدای د ناروا ؤ مل نه دی.
ـ خدای په ریشتیا خوښیږي.
ـ خدای دحق ملګری دی.
ـ خدای شړلی نه سمیږي.
ـ خدای وهلی د خلګو نه شرمیږي.
ـ خپله لاسه ګله لاسه.
ـ خدای د ناروا ملا نه تړي.
ـ خدای دي په هغو پوښته چي لري ئې.
ـ خدای او مړو سره وپېژانده ، خو مړونه او مړونه نه سره پېژني.
ـ خدای دي هیڅوک داسي نه که ، چي خپل درنه که د بل سپکه.
ـ خدای یو دی ، روزی ئې ډیري دي.
ـ خدای چا لیدلی نه دی پر صنع اوقدرتو ئې پېژني.
ـ خدای خبر دی ، چي تره کاپر دی.
ـ خدای او پاچا ئې راکوي ، شیخ میر ئې نه راکوي.
ـ خدایه لوی مي کې ، لویي را مه کې.
ـ خدایه لویه ! ما وساتې بې زویه.
ـ خدای وائې ته حرکت کړه ، زه به برکت کړم.
ـ خرابه ښځه د بل ده.
ـ خر پر لار که ، خپله چار که.
ـ خر پلار که ، خپله چار که.
ـ خر په پالانه نه درنیږي.
ـ خر په اته ، کوتې ئې په شپېته.
ـ خر په وهلو نه آس کیږي.
ـ خرپه غره کي بوعلی دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ـ خر په سبا څه خبر.
ـ خر نه دی کچر دی ، په پوري د خره سر دی.
ـ خر چي تر خره پاته شي ، غوږ ئې پريکه.
ـ خر چي پردانه مړ سي شهيد دی.
ـ خر چي تر مکې ولاړ سي هغه خر دی.
ـ خر دباره سره خوري.
ـ خر که مري ، ديګان به وړي.
ـ خر له باره ولوېدی ، دګوزو ونه لويده.
ـ خر وځان ته حيران و ، خاوند ئې بار ته.
ـ خرې موري ، خوږې موري.
ـ خر هغه دی ځل ئې نوی دی.
ـ خره ته دي خدای ښکر نه ورکوي ،که ورکي د غويو نسونه به څيري کي.
ـ خره ته ئې ويل زوی ته وشو ؟ ده ويل څه ئې کوم هغه به خپل بار وړي ، زه به خپل.
ـ خره ګله که ، بيا ګله که.
ـ خلګ په ليوني پوري خاندي ، ليونی په خلګو پوري.
ـ خوار چي خوار سي ، باک ئې نشته .عزيز کرده سړی چي خوار شي تل دي ژاړي.
ـ خړ سپی د شرموښ ورور دی.
ـ خوار په خپله خواري نه شرميږي.
ـ خوار تلتک نه درلوده ، چي پيدا ئې کړ ، تر غرمې پکښي پروت و.
ـ خوار کبرجن د خدای دښمن دی .
ـ خوار خدای کړې ، سپی چا کړې ؟.
ـ خوار سو ، د ټره ونه لويده.
ـ خوار سړی ، ابلک ئې سپی.
ـ خوار کبرجن ، زوړ زناکار خدای نه بخښي.
ـ خواره وړې ، څه به وخورې د سوي دسبزی.
ـ خواره بازاري ، هغه ته هغه خواري.
ـ خواره سې مکاري . چي هم جنګ کوې هم ژاړې.
ـ خواره کی هغه مينځه ، چي د مينځي کونه مينځي.
ـ خواره سې چرګي . چي له خياله مستک نه خورې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ـ خواره بدي غواړم نه د ورور د مرګه.
ـ خوار هندو دی چه ایمان نه لري.
ـ خواره هغه کړې چي ګاللای شي ، بوره هغه کړې چي ژړلای شي.
ـ خواري لوي تخت به زه درکړم ، بخت دي خدای.
ـ خواري د مړو په شا ده.
ـ خواږه د رنګه خوړل کیږي.
ـ خواښي پر زوم ریږدي ، زوم پر لور ور پرېږدي.
ـ خوري تخت به زه درکړم ، بخت د ي خپل دی .
ـ خورئې د ماما د میني دښمن دی.
ـ خورې سوړ سک تېغ د د پلاو باسي.
ـ خوږ به دي کړم ، نو نه تر ځان.
ـ خوشي خواري ، دلور په لمسي.
ـ خوله په غاښو ښایسته وي.
ـ خوله د ي خپله ، ګل په وله.
ـ خوله په ممیزو مه امخته کوه.
ـ خوله چي اموخته شي ، آس نه دی چي قبضه شي.
ـ خونه که مي وسوه دیوالونه خو ئې پاخه دي.
ـ خوند د فکرو زیات دئ ، ترخوند د بکرو . (ځیني وایي : خوند د چکر زیات تر پکر (
ـ خیراتي آس ، غاښ ئې کتل ؟.
ـ خپښي په خوښي ، سودا په رضا
ـ خواره چې مَړه سوه ،نو مړه سوه .
ـ خوار سړی ، سور یې سپی .
ـ خپله ژبه هم کلا ده ،هم بلا .
ـ خپل عمل د لارې مل.
ـ خندی دغاړې غړوندی دی .
ـ خبره کوه د خدای لپاره ، کوتک وهه د ورور لپاره .
ـ خپل عیب د ؤلي منځ ، د بل عیب د کلي منځ.
ـ خر یار کړه ، مطلب پرې بار کړه

_ خټکی چې خټکي ته وګوري ، رنګ واخلي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

ـ د :
ـ داهاړلمرته خرنشي ټينګيدی.
ـ دآهنګريوټك دزرګرسل ټکه
ـ داملوکوپه تول خرڅيږي.
ـ داوبوخرواردی په ګوته ښوريږي.
ـ داباسيندنه اوبه غواړې ترږی نه يې.
ـ داوبونه کوچ اوباسي.
ـ داوبښ دشاوړئ ده
ـ داهاړليوه دی
ـ دآسمان لاندې يې کوردی په دی پوردی
ـ داڅه ډوول سړی دی
ـ داسې دی چې په ژبه خلك ځتي.
ـ داوړئ نه شړئ کيږي
ـ داور سوي په اور رغيږي .
ـ داډول اوداوتي .
ـ داغزوپه پولئ مې شپه وه .
ـ داغزوپه لښتويې وهي.
ـ داحال دی چې دغوايي وال دی .
ـ دارې غوندې دواړوخواوته اچوه.
ـ داوښ په شاسوردی .
ـ دارهټ منګوتي دي .
ـ داجل نه مخکې مري .
ـ داګز دا ميدان .
ـ داملوکوپه تول کې لاړو.
ـ دبازله ځالي بازپاڅيږي .
ـ دباران نه پاڅيددناوي لاندې کښيناست .
ـ دبوسولاندې اوبه مه تيروه.
ـ دبريښناپړق دی.
ـ دبادام په شان مې زړه سوری سوری دی .
ـ دبيزوپرهردی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ـ دبل په اوړومیاشت ګوري .
ـ دبل په اوړويي لاس ایښی دی .
ـ دباران پسې پټې ګرځوي .
ـ دبادپه نیلي سوردی .
ـ دباغوان لاس ګل دی .
ـ دباران تورمخی دی.
ـ دبنوخښتن په آرامه نه وي .
ـ دبنوکورورا ن دی.
ـ دپردي زوی نه خپله کرمیزنه او پوواړي لورښه ده .
ـ دپولۍ پړق ته ناست دی.
ـ دپاچاصاحب بازدی په ډیران چورګوړي نیسي.
ـ دپنداني قصه شوه .
ـ دپخلادښمن نه ځان ساته.
ـ دپاچانزدیکت اوردی .
ـ دپراچه موټی دی.
ـ دپاسه مسٔله راغله په درست جهان خوره راغله.
ـ دانسان مخ دخداي له نوره دی .
ـ دپیشودوژلوشپه ده.
ـ دبلي ونې سوري ته نیالګی نه غټیږي.
ـ دبل سوری پرې شوی.
ـ دبدو به بد مومي.
ـ دبل په غاړه چاړه تیره کوي.
ـ په بل خپل زور معلومول بل دخپل ظلم وسیله او اله ګر ځوي .
ـ د بنګړ وباردی.
ـ داناوګره ده په څکلو خلاصه شوه.
ـ دټوکي نه پټاکه شوه.
ـ داخرت سختې خوارۍ دي.
ـ داوسپنې نه غُل پاتېکیږي.
ـ دانځرګل شوې.
ـ داولادبد چاته نه ښکاریږي.
ـ دپادوان پخپله غوا نظروي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ـ دپاسه ښه رنګين دی دننه يې زړګی خوړين دی.
ـ دپادوان ګټه په ؟.. تنکيوکوټو کې ده.
ـ داو ښ تالو دی.
ـ داوښ پل يې جوړکړ.
ـ دبې صبره دې بيخ ووځې وايي ماته يې په لمن کښې واچوه..
ـ دتورې شپې غل دی.
ـ دټيپروپه تول يې ورکړه.
ـ دجوړ و ناپی دی.
ـ دجمعې مړی شو.
ـ دجولامنډه دموږې پورې وي.
ـ دجومات تنبه ده.
ـ دجوارۍ موټی دی.
ـ دجب نه اوبا سه پيسې وربانديې وخوره پټاسې
ـ دخيرپه غونډۍ ناست دی
ـ دخنداپسې ژړاشته.
ـ د خپلې کوټې واورې په بل اچوي.
ـ د خرې دومره شيدې دي چې د خپل کوټي يې کيږي
ـ د خوشحالۍ ياران ډير وي.
ـ د خيرات خوا کې ډۍ کوي.
ـ د خارې مړز دی.
ـ د خپلو سره جنګ دښيښې درز دی.
ـ د خوارې کونډې زويه خپلې روټې ژويه.
ـ دا حوض څوکاسې دی.
ـ د خوارۍ ژرنده ساتي د کبره يې مزد نه اخلي.
ـ د خره په تندي کې محراب نه وي.
ـ د خره مينه لغته ده.
ـ د خير نه مې دې توبه سپې دې کورې که.
ـ د خوږې ګوتې نه نيول کوي.
ـ د خولې نه يې اور پورته کيږي .
ـ د خوږ لاس غوندې يې د زړه پورې نيولی دی.
ـ ډير پرې قدرمن او ګران دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ـ د جولا د ننګورتيز شو.
ـ دخرې څټه ورکه شه دښځې ګټه ورکه شه .
ـ خپل لونه لورمه پټوه.
ـ دخوار ملا په اذان څوك كلمه نه وائي.
ـدڅادر نه پښې مه اوباسه .
ـ دڅپلۍ ګردته يې هم نه شې رسيدی.
ـ دچراغ لاندې تياره وي.
ـ دچرګې دنيولودی.
ـ دچرک دمالګې دڅټلوسره څه دي .
ـ دچادسترګو نه خلی نه اوباسي .
ـ دچل ياري سرته نه رسيږي .
ـ ددوزخ خپسه پرې ناسته ده .
ـ ددله سپيه چې غاپې نه بوڅ خوکښينه.
ـ ددرواغو مزل لنډوي .
ـ دډرمند څخه يې ناپاکي زياته ده .
ـ ددووه به کوروي ددريم ګړي به مخ توروي .
ـ دډير وامساء ديوګيډی .
ـ دداډپورې يې پريږده.
ـ دډير وخويندوورورډی په دنګه ولويږې کونه وشليده .
ـ دځوانۍ يوه نيشه وي هسې نه چې هميشه وي .
ـ دځنګل اوردی زياتيږي اوکميږي نه .
ـ داخوله که زماوای مابه پرې ?. خواړه .
ـ ددوه پښنوسړيدی.
ـ ددښمن په خوږومه تير وځه.
ـ دزاخيلوسپۍترې جوړه شوه .
ـ دزمري زړه لري .
ـ دړندوپه بازارکه راغلې په يوه سترګه ته هم لاس کيږده.
ـ دشولوځری دی.
ـ دړندودلاس امسأده .
ـ دړندوسترګواوښکه ده.
ـ دزمري وروردی .

(c) ketabton.com: The Digital Library

ـ دزمري په خوله کې هم خير غواړه .
ـ دزورورمخې ته مه ځه او دآس شاته مه ځه
ـ دزوم خټه دخسردکاله وي .
ـ دزورآوراوبه په پيچومي خيږ ي .
ـ ددرواغوګوډی دی.
ـ دسپي دغپ پسې مه ځه.
ـ ديوسړي مارپه ګيډه تيرشوخفه واوويل يې چې دايې لارشوه.
دسترګواغزی دی .ـ
ـ ددوبي کورداخترپه ورځ معلوميږي .
ـ دزروقدرپه زرګروي .
ـ دسروپيزوانه ګړنګوزوړکړې .
ـ دسلوغويانوخاونديولنډي ته ودريږي .
ـ دښمني دسرې اوردی نه مړکيږي .
ـ دشرم تيزدکونې په سروي.
ـ دشګونه پړي نه غښتل کيږي .
ـ دسپې مرګ په ګيدړاختردی.
ـ دسلوکالوموړپه سلوکالوکې نه خواريږي .
ـ درستم نوم درستم نه ښه دی .
ـ دښارنه زه راغلم دنرخ خبرې ته کوې .
ـ دسلوکالووږي په سلوکالوکې هم نه مړيږي .
ـ دسوال دژوندنه مرګ ښه دی .
ـ دسيندنه مړي چاکښلي.
ـ دسلوقصابانوونډۍ ده..
ـ دسلوبللوځای کيږي خوديونابللي نه . .
ـ دسيوري ونه خورمانه نيسي .
ـ دسختۍ نه څوك نه مري .
ـ دسروګلوبدمه وايه .
ـ دسوال په اوبوژرنده نه ګرځي .
ـ دسورنا چي يوپف دی.
ـ دسپي سترګې يې دي .
ـ دشکانه غل دي نه خس دي نه سره .

(c) ketabton.com: The Digital Library

ـ دشعرمعني دشاعرپه خیټه کې ده .
ـ دشړۍ لنګ یې وهلی دی . .
ـ دسپیورمه نه وي .
ـ دسره غمي په شان دی.
ـ دشنه آسمان ړلۍ ده .
ـ دسرویښتان یې په کې سپین شول.
ـ دنغري په غاړه جنت غواړي .
ـ دللون کونه حساب نه ده .
ـ دشولویې پریښودل او دپروړویې راونیول .
ـ دسترخوان ته یې مه ګوره اوچولې ته یې ګوره .
ـ دشادکتلوپه ځاي مخکې ګوره .
ـ دشپې هرسړی ډاریږي څوك حال وايي اوڅوك یې نه وایې.
ـ درنګ ته مالګه مه وړه .
ـ دپسرلي باران دی .
ـ دقارون دنیاده .
ـ دادپټي سردی پټی وروسته سورورډی.
ـ دشیطان په خره سوردی .
ـ دسپي مرګ ترې ښه دی .
ـ دچاغران دچابګیل مړزشو.
ـ دپیښې نه تیښته نشته.
ـ دپنځه جریبه ځمکې نه یو مرید ښه دی . .
ـ درنګریزخم دی.
ـ درب سر وهي عرب یې په سروهي.
ـ دحریص کاسه چپه وي خوله ئې سپیره وي.
ـ دټیکۍ سرشو.
ـ دژبې پر هرنه جوړیږي.
ـ دغوادپښو وتی دی.
ـ دغوړیو زور دقرتو نه او باسي.
ـ دغوړلستوڼي یاردی.
ـ د ښونه ښه پیداکیږي دبدونه بد.
ـ دټنګې بیزو نه وه دروپۍ ځنځیر یې وتښتاوه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ـ دبدونه هم لرې هم غلی.
ـ دسپي خوی يې دی.
ـ دسپي سريې ترې جوړکړ.
ـ دسلوشاباسونه يوه روپۍ ښه ده.
ـ دغلې بلانه ويره په کارده
ـ دسپي په کودي کې يې ورکړه
ـ دډبګرۍ اجړادی .
ـ دغم ټغريې غوړولې دی
ـ دبې اتفاقه خلکوجمع کول دچنډخانوتول دی
ـ دخپل خره تيزپيژنم
ـ دغره هوسۍ دغره تازيان نيسي.
ـ دغله لاس چې کورکې ولګيدبرکت يې والوت ،
ـ دشيعه په ليمڅي چې کښيناستې وړی ترې باسه.
ـ دغله په ږيره خس وي
ـ دغله مورپه غلاژاړي
ـ دغريب سړي دخيرات په ورځ غواورکه وي
ـ دشملې ګل دی
ـ دڅاڅکونه سيلاب جوړيږي
ـ دغنموله رويه ځوز هم اوبه کيږي
ـ دچرمړی دی
ـ دټانټوکټ دی
ـ دفيل غوږ کې ويده دي
ـ دقربانۍ ګډوری دی .
ـ دخوږهره تيږه من نده.
ـ دصبر ميوه خوږه ده.
ـ زغم ښه شی دی خدای(ج) پرې انسان ته اجر ورکوي.
ـ دطالبانو غويشو.
ـ دکانګړې په ټس کې لاړې بټګرامه.
ـ دقربان نه دې معلوميږي چې چرسي يې.
ـ دکوربه په پسه زړه کيده دميلمه په هډوکي نه کيده.
ـ دکبر کاسه نسکوره ده..

(c) ketabton.com: The Digital Library

ـ دکور ګټه دډهلي ګټه ده.
ـ دکور په کار دکور میرمن ښه پوهیږي..
ـ دکر واړې چج دی اواز یې شته دانې یې نشته

ـ دتورې پرهار به جوړ شي د ژبې پرهار نه جوړیږي .
ـ دوست به دې وژړوي دښمن به دې وخندوي
ـ د سوال په اوبو ژرنده نه چلیږي .
ـ د هرې ونې مه خوره د یوې به دې ګنډېر شي .
ـ د کبر کاسه نسکوره ده.
ـ د خوار به په حلوا کې غاښ وتلی وي .
ـ د لندو ختو لږې اوبهٔ دارو وي .
ـ د کور کلي سپی ، د بهر سړی.
ـ د پردي کلي ناوې ښایسته وي .
ـ د خرهٔ لغته ،ملنډه وي .
ـ دروغ د ایمان زیان دي .
ـ د زمري غار بې هډوکو نهٔ وي .
ـ د عقل وړی نسته د دنیا موړ .
ـ د نوي منګي اوبهٔ خوږې وي.
ـ دوه غوایي چې ښکر پهٔ ښکر شي زیان یې د بوټو کاڼو وي .
ـ دوه غوایي چې ښکر پهٔ ښکر شي ،زور یې د وښو پرخوا وي.
ـ دریاب پهٔلوټه نه خړیږي .
ـ دښمن هغه دی چې اول یې (هو!) او بیا یي (یه) وي .
ـ د درواغو مزل لنډ وي.
ـ د غنمو لپاره پهٔ زوزو هم اوبهٔ لګیږي .
ـ د صبر مېوه خوږه وي .
ـ د ډوډۍ پر قدر وږي پوهیږي .
ـ دوست هغه دی چې پهٔ سخته کې دې پهٔ ښه راشي .
ـ د لاس ګوتې پهٔ یوه اندازه نهٔ دي .
ـ د شپې پای سپېدې راختل دي.
ـ د کور جارو ، دبل دارو .
ـ د خرهٔ مړینه د سپي اختر وي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

ـ دوستي پهٔ ليرې والي کې ښه وي.
ـ دګور شپه پهٔ کور نه کېږي .
ـ د ناليده چې لور وشوه پهٔ ښکلولو يې مړه کړه
ـ د نر زوی ژړا پهٔ ځانګو کې مالومه وي .
ـ د اوښانو خاوندان دروازې لوړې ساتي .
ـ د زړهٔ زړهٔ ته لار وي.
ـ د ډالهٔ بږغ ليرې ښهٔ ځي .
ـ د غلهٔ پهٔ غرهٔ کې هم ځای نهٔ وي .
ـ د مور پهٔ نس کې چا نهٔ دي زده کړي.
ـ د بل پر ايمان سړی جنت ته نهٔ ځي .
ـ دنيا پهٔ امېد خوړه کېږي .
ـ د بې عقله علاج نسته
ـ د پلالې اور تر درمندهٔ ځي
ـ د سيال خوارهٔ پور دي يا پېغور .
ـ د بې غيرته به دکور مېلمه واکمن وي.
ـ د ښځې سل کمځی دي ، سل سره بدئ دي .
ـ د سپو کور پر کور بدي وي خوار غريب ته يو وي.
ـ دنن کار سبا ته مه پرېږده .
ـ د بل پهٔ لاس مار هم مه وژنه .
ـ د آرمان واتهٔ د آسمان خاتهٔ دي
ـ دزورور اوبهٔ پر پېچومي خېژي .
ـ د زورور مې ښت هم خوښ دی ، د کمزوري مخ هم نه!
ـ د لاس تناکې مرغلرې دي .
ـ د غزني زيارتونه تر خپلو پردو ته ښهٔ رسېږي.

ډ:
ـ ډبره تسي ځای ته ښه ځي
. ـ ډبره چې چېرې پرته وي هورې درنه وي
. ډېر سفر وکړه چې خاموالی دې پوخ شي ـ
: ړ
! سترګې ـ ړوند له خدايه څهٔ غواړي ، دوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ـ ړنده سترګه څۀ وينه څۀ ويده !؟
:ر
. ملاست اوسه ـ راست اوسه پۀ لويه لار کې
! ـ رڼا سترګې پټوي
:ز
پېزوان غواړې !؟ ـ زۀ درنه پزه پرې کوم ، تۀ رانه
. ـ زۀ دې کښت نه کړم تۀ پټې راګڼې
. تۀ راته مريدان نيسې ـ زۀ دې پېرۍ نه منم ،
ـ زړه ښځه پۀ تګ مالومه وي
:س
. وي ـ سپين ويل ترخۀ
. ـ سور سپې هم د لېوۀ ورور دی
. ـ سرې دې سرې تالۍ ته نه تندي ته ګوري
. ـ سترګې له سترګو شرمېږي
: ښ
. ـ ښځه د کور ډېوه ده
دې سلطان کړي بد خوی به دې پۀ ځان پورې حيران کړي ـ ښۀ خوی به
. ـ ښځې چا مرکو ته نۀ دي بيولې
. ـ ښه ورځ پۀ منډه نه پۀ ټنډه ده
ـ ښځه د ځان پۀ خوښه که د جهان ؟
صحبت بې تاثيره نۀ وي ـ
: غ
. ـ غوښتل توانېدل دي
. سپينې ـ غوا توره شيدې يي
ـ غر پر غرۀ نه ورځي انسان پر انسان ورځي
ـ . ـ غرضي پر خټه اور لګوي
. غوټه چې پۀ لاس خلاصېږي خلې ته يي څۀ حاجت دی
خله ورکړه ، نو يي ساتې له چا ؟ ـ غوښه چې دې د پيشو پۀ
. لار ښووله ـ غم به يي د بډبړې زبېر کوي چې مېلمنو ته يي
: ک
به زۀ يم ،اوکه تا ـ که تا ويل چې زۀ يم او ما ويل چې زۀ يم ، نه به تۀ يې نه

(c) ketabton.com: The Digital Library

! ويل چې تهٔ يې او ما ويل چې تهٔ يې ،هم به زهٔ يم هم به تهٔ يې
. ـ كه روپۍ وړه ده خو پهٔ تول پوره ده
. ښهٔ لري ـ كلى پر نامهٔ لري يو خوى تر نورور
. ـ كلى پهٔ لېوني پورې خاندي لېونى پهٔ كلي پورې
. خالي هم نه يم ـ كه ولي نه يم
. ـ كله كله د سړي پهٔ بې خيرۍ كې هم خير وي
. كدانه خو به سي ـ كه برج نه سو
. ـ كوم كار چې پهٔ صلاح وي وركه يي بلا وي
. كوترې سره او باز له بازه سره ـ كوتره له
! ـ كه نن پر ما سبا پر تا
. رسوا نه شې ، له ټولنې سره همرنګه شه ـ كه غواړې چې
. ـ كه غل نه تښتي ، مل دې وتښتي
. كه ګور ګران دى ، خو د مړي ناكام دى ـ
. ـ كارغهٔ د زركې تګ كاوهٔ خپل يې هېر شو
. ـ كږه خلهٔ پهٔ سوک سمېږي
. ـ كه غر لوړ دى پر سر لار لري
. تيارهٔ ده خو مڼې پهٔ شمار دي ـ كه شپه
. ـ كله ،كله له ړاندهٔ هم لكړه لوېږي
. نه كوې لكۍ خو ببره نيسه ـ كه جنګ
. ـ كوږ بار تر منزله نه رسېږي
! ،خپله سياله وكړه ـ ګُلاله وكړه
: ګ
. ـ ګُل بې خاره نهٔ وي
. ـ ګيله له خپله كېږي
: ل
! ـ له غرونو لوېدلي به پورته شي ،خو له زړونو لوېدلي به پورته نهٔ شي
. ـ له كلي ووځه خو له نرخه مه وځه
. ـ له قامه سره خوره ، له قامه سره مره
. ـ لمر پهٔ دوو ګوتو نه پټېږي
سوه ـ له بارانه تښتېدم ،تر ناوې لاندې مې شپه
. ـ لوى مې كړې لويي مه راكوې

(c) ketabton.com: The Digital Library

. ـ له مړو آواز نه راپورته کېږي
. پخلا شوي دښمنه ځان ساته ـ له
. ـ لال پۀ ايرو کې نه پټېږي
. د سوال دارو مه خوره ـ له لوږې مړ شه خو
! ـ له آزاره چا بازار نه دی موندلی
. ټک نه خېژي ـ له يوۀ لاسه
. ـ له وچو سره لاندۀ هم سوځي
: م
! مېړانه يي مه وژنه ـ مېړۀ مړ کړه ، خو
. ـ مېړونه غرونه دي ،ښځې يي اړمونه دي
. سره ګرځي چې ښځې يي سره لګېږي ـ مرغان هم هغه
. ـ مرغۍ پۀ خپلو ښو ښه ښکارېږي
. ړنده ده ـ مينه
. ـ مېلمه د خدای دوست وي
. معامله ګډه وډه شي ـ مړی چې خدای شرموي ، پر تخته يي
. ـ مار خوړلی له تور پړي هم وېرېږي
. کې ځای مه ورکوه ـ مار ته پۀ لستوڼي
! ـ مه وکړې هغه منډه چې مې کونه شي بربنډه
: ن
. ناوې ته هرڅوک ببوزی وهي ـ نوې
. ـ نرۍ ليدونکي ډېر درواغ وايي
: و
. وربنداري پۀ لېورو ساتلې وي ـ
. ـ وينه پۀ وينه نه مينځل کېږي
. آزارېږي ، بېزارېږي نه ـ وينه
. ـ وروستۍ ورځ نامرده وي
پۀ څۀ ؟ ـ وړۀ دې پۀ وړۀ منت دې
. ـ وزه پۀ خپلو ښکرو نه درنېږي
خو پۀ هديره کې ورسره يو ځای د ـ ورور که د ورور له کوره خپه وځي ،
. پلار پر قبر شناختې دروي
: ه

(c) ketabton.com: The Digital Library

. مه نیسه ـ همسایه غل
. ـ هرگرد شی غوز نهٔ وي
. ـ هر کاره سړی هیڅ کاره دی
. هم نه وایي چې زما د غړکې خوند بد دی ـ هیڅوک
جومات لپاره ناروا دی ـ هغه څراغ چې دکور لپاره روا دی ، د.
: ی
! ـ یو بام دوه هواوې
! خبرو کې ، د هرچاحق وي ـ یو پهٔ خدای ، او بل پهٔ

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library